

Розглянуто практику впровадження імерсивних технологій на прикладі Стенфордської лабораторії віртуальної взаємодії людей, зокрема використання платформ ENGAGE та Expeditions Pro для VR-навчання.

Зроблено висновок, що для сучасного українського суспільства надважливим завданням є вироблення перспективних орієнтирів розвитку й ефективних практик упровадження освітніх інновацій, які впливатимуть на реформування освітньої системи шляхом трансформації її в ефективну модель освіти, суголосну міжнародним стандартам.

Управління шкільною освітою у сучасному освітньому просторі

*О. О. Максименко,
кандидат педагогічних наук, доцент,
науковий співробітник відділу порівняльної педагогіки
Інституту педагогіки НАПН України*

Виявлено, що трансформації управління шкільною освітою є одним з пріоритетних напрямів розвитку в європейському та північноамериканському освітньому просторі.

З'ясовано, що освітні спільноти країн означених регіонів вибудовують свою діяльність на основі історико-географічних особливостей та новітніх глобалізаційних освітніх тенденцій, а також з урахуванням демократичних запитів громадянського суспільства в умовах інтеграційних процесів та підвищення попиту на конкурентний людський капітал за швидкого розвитку ринкових відносин у світі.

Розкрито, що сутнісними орієнтирами спрямування розвитку управління загальної середньої освіти є рівність, якість, доступність освіти, які оголошені ЮНЕСКО завданнями для реалізації в освіті на період до 2030.

Зафіксовано, що діяльності світового освітнього поля на сьогодні зосереджено на оцінюванні впровадження рівності на демократичних засадах у освітньому середовищі; доступності освіти; досяжності якісної освіти за переліком критеріїв з цифровими значеннями. Фіксація згаданих статистичних даних дозволяє оцінити стан, спрогнозувати подальші дії та порівняти траєкторії руху і успішність вирішення питання в освіті країн на шляху до створення активно-діючої та багатовимірної системи розвитку людського капіталу за основними життєвими етапами та освітніми рівнями зі шкільною освітою включно в умовах функціонування у ланці різних типів закладів з різною формою власності (державні, приватні).

Встановлено, що діючими інструментами подальшої демократизації управління у шкільній освіті є, освітнє адміністрування, децентралізація, управління / менеджмент, школо-базоване управління / менеджмент, автономія, які є однойменними запропонованими ЮНЕСКО та загальноприйнятими термінами освітньої галузі водночас.

Зафіксовано, що для означення процесу та втілення неформальної суспільної складової в управлінні для поєднання із вертикальною функціонуючою державною владою впроваджено партисипативне управління (означено терміном партисипативне управління), який передбачає наділення рівного права участі у процесах організації роботи в освітній галузі усіх зацікавлених членів спільноти.

Проведений аналіз дозволяє *констатувати*, що країни оцінюють можливі перетворення та нововведення випробовуючи, вибудовуючи, втілюючи та запроваджуючи нововведення з чітким розумінням очікуваних змін та перспектив їх розвитку у подальшому. Це дає підставу для розробки стратегій та подальшого планування реформування управління ланки шкільної освіти у сучасних умовах у кожній окремій країні.

Зроблено висновок, що управління шкільною освітою продовжує вдосконалюватися, зорієнтовуючись на демократичні засади розвитку світу, сприяючи втіленню стратегічних цілей освітньої галузі з урахуванням існуючих станів освітніх ланок шкільної освіти країн європейського та північноамериканського освітнього просторів.

Вивчення іноземних мов за допомогою двомовного навчання

*Н. В. Нікольська,
кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник
відділу порівняльної педагогіки
Інституту педагогіки НАПН України*

Виявлено, що процес двомовного навчання у школах ЄС відбувається з використанням різних форм організації навчальної діяльності учнів, типів та моделей навчання, ефективність яких у сучасних умовах здебільшого оцінюється з погляду сприяння активній роботі учнів на заняттях, розвитку мислення, уяви, відповідальності, навчання співробітництва в колективі, з врахуванням рівня підготовки та інтересів учнів.

З'ясовано, що європейський досвід двомовного навчання постійно розвивається та отримує нові перспективи. Так, у сучасному двомовному навчанні Німеччини найбільш значимими є так звані «збагачуючі програми», завдяки яким розширюється світогляд дітей, прискорюється їх інтелектуальний розвиток, оскільки вивчення іноземної мови сприяє засвоєнню нових пластів культури, нових соціально-історичних аспектів. Мова в даному випадку розглядається як освітня цінність, яка розширює спектр подальших навчальних та професійних перспектив випускника. Незважаючи на те, що в Німеччині є власні надбання з питань розвитку білінгвального навчання, тут в школах використовується американський та канадський досвід. Адже у США та Канаді багато мігрантів, і відповідно, існують освітні програми, що полегшують їх адаптацію до домінуючого мовного та культурного середовища. Саме на них школярі та їх батьки покладають великі соціальні сподівання стосовно освітніх та професійних